

تأثیر غلظت‌های مختلف هورمونی و نوع ریزنمونه بر کالوس‌زایی گیاه بادرنجبویه (*Melissa officinalis* L.)

افسانه مهدویان فرد^۱، مریم دهجی‌پور^۲، خلیل ملک‌زاده^۳، سید رسول صحافی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد بیوتکنولوژی، گروه ژنتیک و تولید گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ولیعصر (عج)

رفسنجان

۲ و ۳ و ۴- اعضای هیأت علمی گروه ژنتیک و تولید گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ولیعصر (عج) رفسنجان

چکیده

با توجه به اهمیت و کاربرد وسیع گیاه بادرنجبویه در صنایع داروسازی، غذایی و آرایشی و بهداشتی کشت بافت آن مورد بررسی قرار گرفت. به این منظور بذره‌های بادرنجبویه بعد از ضدعفونی سطحی، در محیط کشت پایه MS کشت و به اتاق رشد با دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد منتقل شدند. سپس از گیاهان رشد یافته، ریزنمونه‌های ساقه‌ای و برگ‌ی تهیه و در محیط MS با ترکیب هورمونی مختلف کشت گردیدند. نتایج نشان داد که در ریزنمونه‌های ساقه‌ای ترکیب دو نوع اکسین (IAA و NAA) هر کدام با غلظت ۳ میلی‌گرم بر لیتر همراه با کیتین با غلظت ۰/۴ میلی‌گرم بر لیتر مناسب‌ترین محیط برای تولید کالوس می‌باشد؛ در حالیکه در ریزنمونه‌های برگ‌ی، محیط شامل یک نوع اکسین با غلظت ۲ میلی‌گرم بر لیتر (IAA یا NAA) همراه با کیتین با غلظت ۰/۴ میلی‌گرم بر لیتر جهت تولید کالوس مناسب‌تر بود. در نهایت، استفاده از ریزنمونه‌های ساقه‌ای نسبت به ریزنمونه‌های برگ‌ی جهت القای کالوس در گیاه بادرنجبویه توصیه می‌گردد.

واژگان کلیدی: بادرنجبویه، تنظیم‌کننده‌های رشد، ریزنمونه، کالوس